

בית משפט לעניני משפחה בחדרה

8 ינו 2025
65546-02-23

החלטה בבקשה לחלוקת מענקי מילואים

השופטת יפעת שקדי שץ

תובעת/מבקשת ח.ג. ת"ז -----

- נגד -

נתבע/משיב א.ג. ת"ז -----

החלטה

בענין: חלוקת מענקי מילואים

1. הצדדים הוריו של גד (שם בדוי), יליד אפריל 2020.
2. ביום 8.5.2024 נפסקו מזונותיו הזמניים של גד בסך כולל של 1,500 ש"ח. בגדרה של ההחלטה האמורה נקבע, כי בשלב זה, אין להיעתר לבקשת המבקשת, האם, לחיוב בכפל בתקופת שירות מילואים של המשיב, האב

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

- לאור הנסיבות החריגות החלות, הסיוע ההדדי והגמישות הנדרשת. עוד נקבע, כי מאחר ששירות המילואים הסתיים, איני נעתרת למבוקש בנקודת זמן זו.
3. הצדדים התבקשו להגיש מסמכים עדכניים לא יאוחר מ-14 ימים לפני ישיבת קדם המשפט. החלטה נוספת בענין זה ניתנה ביום 23.8.2024.
4. התובעת הגישה מסמכים עדכניים ביום 28.8.2024, הנתבע לא הגיש דבר.
5. בדיון שהתקיים ביום 9.9.2024 ציינה המבקשת, האם, כי המשיב, האב, גויס שוב למילואים לתקופה של כחודש ומשך כל תקופת הגיוס הקטין שוהה עם האם בלבד (עמ' 6, ש' 28 - עמ' 7, ש' 3). האם עמדה על זכותה לקבלת חלק ממענקי המילואים שקיבל האב בשל אופן חלוקת הנטל בתקופה זו.
6. ביום 12.9.2024 הגיש האב התייחסותו לבקשה וציין, כי כמעט לא הפסיד את זמני השהות עם גד, כי הקפיד לקחת אותו במועדים כמעט כל הפעמים והכל בהתאם לאילוצי הצבא והמשימות. לטענתו, מאז ה-7.10.2023 הוא זנח את עבודתו ואת חייו ומקיים שגרת חיים קשה המלווה במראות לא נעימים ולחימה יומיומית באיו"ש ובשטחי עזה. נטען, כי בשל השירות קיבל האב מענק חד פעמי של 18,000 ש"ח בחודש מאי 2024 וכי לא היתה לו יכול להגדיל את הכנסותיו בתקופה זו ושכרו היה נמוך מהרגיל באופן שבו המענק מהווה איזון של שכרו במקור. עוד נטען, כי על אף השהות במילואים הוצאותיו נותרו כפי שהן ואילו האם, אשר אינה עובדת או עובדת זמן מועט, לא ספגה שום נזק בתקופה זו בשל השהות עם הקטין ולו בשל השעות בהן שוהה הקטין במסגרת - עד השעה 17:00. לתגובה צורפו מסמכים חלקיים אשר אינם עונים על הדרישה בהחלטה מיום 8.5.2024 ו-23.8.2024. לא צורפו תדפיסים מלאים וצורפו רק חלק מתלושי השכר. נוסף על כך, לא צורף תיעוד של הסכומים הנטענים, לא צורף מסמך המלמד על גובה המענק או מועד התשלום והנתונים לא עולים מתוך המסמכים החלקיים שצורפו.
7. האם השיבה לנטען וציינה, כי בחודשים אוקטובר - דצמבר 2023 ובחודשים פברואר - מרץ 2024 לא התקיימו זמני שהות עם האב כלל והקטין, גד, שהה עמה גם באמצע השבוע וגם בסופי השבוע וכאשר התקיימה שהות היא היתה לשעות ספורות ולעיתים רחוקות. האם טענה כי הדבר מנע ממנה לעבוד ויצר עלויות נוספות עבודה. עוד נטען, כי סכום המזונות נקבע בהתבסס על כך שהצדדים חולקים זמני שהות שווים ושינוי בזמני השהות יוצר השפעה כלכלית קשה על האם. לטענתה, האב הודיע לה שהוא יוצא לתקופות מילואים נוספות של כחודש במהלך ספטמבר 2024 ונובמבר 2024 כל שהקטין יהיה באחריותה המלאה והאב כלל לא מנסה למצוא סידור או סיוע. האם צירפה פירוט התיעוד של זמני השהות.

8. ביום 29.9.2024 התבקש האב להגיש התייחסות למועד קיום זמני השהות ולשיעור הפגיעה בשכר אך לא הוגש דבר. בחלוף המועד ולאחר שהגישה האם בקשה למתן החלטה הגיש האב הבהרה וטען שבשוגג התגובה לא נסרקה. האב ציין את המועדים בהם שהה עם הקטין תוך כדי תקופת המילואים, הבהיר כי סכום המענק הכולל שקיבל - 18,000 ש"ח משתקף בדפי החשבון שהוגשו וטען שגד במסגרת חינוכית עד לשעה 17:00 כך שאין פגיעה בעבודתה או שגרת חייה של האם. עוד ציין האב, כי שכר השוטף הוא בסך 11,000 ש"ח וכי הוא נושא במזונות הקטין בסך 1,500 ש"ח, במחצית הוצאותיו, בשכירות בסך 2,800 ש"ח ובמחצית המשכנתא בסך 3,000 ש"ח. להתייחסות המשלימה צורפו תדפיסי חשבון בנק מלאים המלמדים על שיעור ההכנסות ועל יתרת חוב קבועה בחשבון. בנוסף צורפו תלושי שכר מהם נלמדת הכנסה ממוצעת (ברוטו בהפחתת ניכויי חובה) בסך 11,507 ש"ח.

9. האם טענה שהשהות עם הקטין בתקופת המילואים היתה בלתי צפויה והתרחשה בסוף השבוע כאשר ניתנה התראה קצרה ושהשהות האינטנסיבית באמצע השבוע לא איפשרה לה לעבוד בשעות אחר הצהריים או לעשות סידורים אישיים. עוד טענה, כי היא מוכרת כבעלת נכות עם אבדן כושר עבודה בשיעור של 100% וכי על אף האמור, היא עושה מאמצים להתפרנס אולם היא קורסת כלכלית ונפשית כשהיא עובדת בעבודות ניקיון, עבודה פיזית קשה של מבנים ציבוריים בישוב בו היא מתגוררת. לעיתים מתקיימים אירועים בשעות הערב והאם לא יכולה לעבוד בשעות אלה בשל שהות הקטין. כך גם היא אינה יכולה להתחייב ליציבות ורצף במתן שיעורים פרטיים וגם בכך נפגעה פרנסתה. לבסוף טענה האם כי נשאה בעלות נוספת בשל הוצאות המזון, התחבורה, בייביסיטר ותחזוקה של הבית באופן שמצדיק פיצוי כספי. **דין והכרעה:**

10. שאלת ההתייחסות למענקי המילואים בהקשר של הכנסות הורה או הפסד כספי של הורה אחר עלתה לאחרונה בפסיקה, לאור מצבה של המדינה בשנה האחרונה, השינוי בחלוקת הנטל בשל שירות מילואים ממושך והמשמעויות הכלכליות:

11. בתלה"מ (אשדוד) 22-08-2024; ג.נ' א.ג. (16.12.2024) קבע בית המשפט, כך: **"כידוע, חלוקת המענקים המשתלמים למשרתי המילואים נולדה, בין היתר, על רקע חשש מירידה בהתייבבות לשירות מילואים לאחר למעלה משנה של לחימה סזיפית ברצועת עזה ובלבנון ומתוך רצון לתגמל ולתמרץ את משרתי המילואים לשוב ולהתייצב לשירות מילואים גם בעתיד. לא מן הנמנע, כי בצד המטרה שלעיל, נועדו התגמולים לסייע באופן כלכלי לחלק ממשרתי המילואים שהכנסתם נפגעה על רקע הגיוס**

לשירות במילואים ואף לאפשר לחלק ממשרתי המילואים לממן את המעטפת הטיפולית לה הם נזקקים או יזדקקו בעתיד, על רקע הלחימה וההשלכות הפיזיות והנפשיות המורכבות הנובעות ממנה. כך גם, סבורני כי מענקים אלה הינם אישיים ומיועדים למשרת המילואים, בין היתר, על רקע הסיכונים הכרוכים ביציאה למלחמה וכאות הערכה והוקרה המוענק למשרתי המילואים, העוזבים את חיי הנוחות ויוצאים לחרף נפשם על הגנת המולדת".

12. עמדה שונה, המייחסת את מענק המילואים במסגרת חישוב מקורות ההכנסה לצורך פסיקת מזונות נקבעה בתלה"מ (ק"ש) 39184-07-24 ש' ס' נ' ש' ס' (22.8.2024) rlm; (סעיף 6 להחלטה).

13. בתלה"מ (פ"ת) 60337-09-24 י.כ.נ' מ. כ. ס (26.9.2024) קבע בית המשפט, כי לשירות מילואים של האב משמעות כלכלית כלפי האם וכי "מדובר בתקופה זמנית בנסיבות חריגות בהן המדינה נמצאת במצב חירום לאומי". בית המשפט קבע, כי "האיזון לכך יכול וייעשה למשל באמצעות תשלום לאם עבור הטיפול בקטינות בזמנים שצריכות לשהות עם האב. או למשל בתיאום זמנים בהמשך לרבות חופשות, חגים, חופש גדול, בהם ישהו הקטינות עם האב הגם שעל פי ההסכם נקבע שישהו עם האם".

14. מעיון באתר הביטוח הלאומי, אתר משרד הביטחון ואתרי מידע עבור משרתי המילואים יש קושי לקבוע את היקף המענקים וסוג המענקים להם זכאי משרת מילואים. נדמה, כי הדבר תלוי בתקופת המילואים וסוג השירות. עוד נדמה, כי הוקצה מענק יעודי לטובת המשפחה. משכך, בית המשפט אינו יכול, על סמך פרסום פומבי ובהעדר התייחסות ברורה ומפורטת של הצדדים או הצגת אסמכתא כלשהיא, לקבוע את תכליתו של המענק שקיבל האב.

15. מעיון בסעיפים 18-19 לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008 וכן בדברי ההסבר להצעת החוק (ה"ח הממשלה, תשס"ז 295, 584) והתיקונים לחוק האמור, אשר השמיטו הוראות הנוגעות להכנסה חייבת עולה כי הכוונה היא להקנות תגמול מיוחד עבור שירות מילואים שאינו נזקף כהכנסה לצורכי מס וביטוח לאומי. החוק האמור קובע, כי תנאי הזכאות, שיעוריו ודרכי התשלום יקבעו בפקודות הצבא כך שיש קושי לדייק את תכליתו של המענק ולקבוע האם הוא נועד להוות תשלום אישי בשל הקושי האישי שחווה משרת המילואים או בשל הנזק הכללי הנגרם כתוצאה מהשירות, לרבות הפגיעה במשפחה. נדמה, כי לאור המצב בו מצויה המדינה, נטל המילואים הכבד וההשלכות של אותו נטל על התא המשפחתי (בין אם מאוחד ובין פרוד) ענין זה וודאי יבחן לעומק והסוגיה תידרש להכרעה בהקשרים שונים. על אף החסר אני סבורה כי ניתן לקבוע שבכל מקרה, חלקו של המענק "צבוע בצבע

אישי" והוא נועד לאפשר רווחה וטיפול לאור הקושי בו נושא המשרת במילואים וחלקו נועד לפצות על עלויות נלוות וקשיים כלליים ובכלל כך גם נושאים הקשורים לילדיו של המשרת וכן זוגו או בן זוגו לשעבר.

16. איני יכולה לקבוע האם טענתו של האב, כי המענק נועד לפצות על הפסד שעות עבודה נוספות נכונה שכן לא ניתן לקשור בין תקופת המענק והתלושים שהוצגו (המענק שולם בתשלום אחד כאשר נדמה שהוא מתייחס לתקופת השירות בשנת המס שקדמה, אולם הדברים אינם ברורים ולא הובהרו דיים); אולם גם אם הדבר נכון, הסכום הנטען גבוה מהסכום הגלובלי שנזקף עבור שעות העבודה הנוספות (מבלי שניתן לקבוע שרכיב זה הושמט בחודשים הרלבנטיים).

17. על אף חוסר המידע הרשמי בכל הנוגע לתכלית המענק ותוך הדגשה שהכרעה זו נוגעת למקרה שלפניי, אני סבורה שאין להורות על חלוקת המענק שקיבל האב בשיעור אותו דרשה האם, אולם יש לפצות את האם על הטיפול הנוסף בקטין בתקופה הממושכת. אפרט:

18. אמנם, לא הוצגה תמונה ברורה המוכיחה ירידה בהכנסות האב באופן שמלמד על היות המענק תגמול לפיצוי בשל הירידה בהכנסות (ונדמה כי הוראות החוק האמור מצביעות על כך שלא זו תכלית התגמול וכן נדמה, כי קיים תגמול יעודי לעובד שנפגע מהפסד העבודה או מפגיעה בעסק) אולם ברור שגם אם לא היתה ירידה בהכנסות או שלא היתה פגיעה כלכלית וגם אם לא זו תכלית המענק, משרת המילואים משלם מחיר אישי, רגשי וגופני כבד באופן שמצדיק לאפשר לו לעשות שימוש בכספי המענק לצורך הטיפול, השיקום והחזרה לשגרה - והכל תלוי גובה המענק, סוג השירות, האינטנסיביות ומצבו של המשרת.

19. מאידך, כל התא המשפחתי שילם מחיר. האם גיבתה את האב משך כל תקופת המילואים וגם אם התקיימה שהות כפי שציין האב, לא מדובר בשהות על פי הזמנים הקבועים באופן שניתן להסתמך עליה ולכן נכון לקבוע פיצוי מסוים שמשקף את הנזק שנגרם לאם.

20. במקרה שלפניי - האם טענה לעלויות נוספות בשל הצורך בגיבוי של בייביסיטר, עליה בהוצאות המזון, התחבורה והוצאות אחזקת הבית. ברור ששהות נוספת יוצרת עלות נוספת בשל צריכת המזון, המים והחשמל אולם לא הוצגו ראיות לשיעור העליה בהוצאות ונדמה, כי לא מדובר בסכומים גבוהים במיוחד לאור גילו של הקטין. כך גם לא הוצגו ראיות לעלויות של בייביסיטר או הסבר לעליה בהוצאות תחבורה וכו'. עוד טענה האם לפגיעה בהכנסותיה, אולם גם בהקשר זה לא הוצגה שום ראיה, לא צוין שיעור הפגיעה ויש קושי עם ההסבר בדבר הפסד אפשרות עבודה בשעות הערב

לאור היקף העבודה המצומצם לכתחילה. בנוסף, האם לא הכחישה את טענותיו של האב בדבר שהותו של הקטין במסגרת חינוכית עד השעה 17:00 וממילא אין ניצול של שעות שהייתו במסגרת לעבודה (מסיבות שהובהרו וקשורות למצבה של האם) על כן יש קושי לקבל את הטענה בדבר הפסד עבודה. עם זאת, ברור שבמצב של זמני שהות שווים שאינם מקוימים כסדרם יש נזק - הן כלכלי והן בהיבט הנלווה להשתת הנטל באופן לא שווה, השחיקה והקושי הנובע.

21. לאור האמור, לאחר ששקלתי את היקף השהות המשתקף מהתיעוד שהציגו הצדדים; את סכום המענק; את תקופת השירות; את גילו של הקטין ואת הטיפול בו; את סכום המזונות המשולם; את הערכת המשמעות של השינוי בשיעור חלוקת הנטל ואת הערכת שיעור ההוצאות הנוספות להן נדרשה ונדרשת האם אני סבורה שיש לחייב את האב, מעתה והלאה, בסך 500 ש"ח עבור כל חודש מילואים בהם לא מתקיימים זמני השהות כסדרם (שהות ללא לינה אינה נחשבת קיום שהות כסדרה). אשר לתקופה שחלפה - האב ישלם סך כולל של 2,500 ש"ח לידי האם, כאשר סכום זה ישולם בעשרה תשלומים שווים שיצטרפו לתשלומי המזונות השוטפים החל מחודש פברואר 2025 ואילך.

22. לאור טיבו של הענין, ההבנה שהמחלוקת נבעה מהנסיבות החרוגות החלות כעת, מאחר שהאב נושא בנטל המילואים והאם נושאת בנטל הגיבוי ועל אף הקושי עם ההתנהלות שבאי הגשת המסמכים במועד ובאופן מלא על ידי האב, אני מורה כי כל צד יישא בהוצאותיו הכרוכות בבקשה זו.

23. אני מתירה את פרסום ההחלטה בהשמטת פרטים מזיהים. **המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.** ניתנה היום, ח' טבת תשפ"ה, 08 ינואר 2025,

בהעדר הצדדים. יפגת שקדי שץ, שופטת